

Hazırlayan: Aşlı Uysal
Çizimler: Bilgin Ersözlü

Eski
Meslekler

Eski Meslekler

Sepicilik

Eski Meslekler

Tenekecilik

Eski Meslekler

Değirmencilik

Eski Meslekler

Şerbetçilik

Eski Meslekler

Macunculuk

Eski Meslekler

Yorgancılık

Eski Meslekler

Demircilik

Eski Meslekler

Kalaycılık

Tenekecilik

- Tenekeleri keserek ve şekillendirerek çeşitli eşyalar yapma işidir.
- Tenekeçiler, çatı oluğu, soba, boru, huni, fiske, yağ ve peynir kapları gibi pek çok şey yaparlar.

Soru

Hayvan derilerini bazı işlemlerden geçirerek kullanılabilir hale getirme işine ne denir?

Sepicilik

- Hayvan derilerini bazı işlemlerden geçirerek kullanılabilir hale getirme işidir.
- Sepicilerin hazırladığı deri, genellikle ayakkabı, çanta, ceket, semer gibi eşyaların yapımında kullanılır.
- Sepicilik, "debbağlık" ve "tabaklık" olarak da adlandırılır.

Soru

Bazı deniz hayvanlarının kabuklarından elde edilen değerli bir madde olan sedefle eşya ya da süsleme yapma işine ne denir?

Nasıl Oynanır?

- Kartlar oyuncu sayısına göre eşit olarak dağıtılır.
- Oyunculardan biri, elindeki kartın altındaki soruyu sorarak oyunu başlatır.
- Diğer oyuncular, kartlarındaki bilgileri okuyarak sorunun yanıtının ellerindeki kartlarda olup olmadığına bakar.
- Kartında yanıtı bulan oyuncu bunu söyler ve aynı karttaki soruyu sorar. Oyun tüm kartlardaki sorular yanıtlanana kadar bu şekilde devam eder.

Bilim Çocuk

Macunculuk

- "Macun" adı verilen baharatlı, tarçınlı, yumuşak ve yapışkan şekerlemeyi yapma işidir.
- Macuncular, tepsileriyle ya da arabalarıyla sokaklarda dolaşırlar. Macun tahta bir çubuğa dolanarak satılır.
- Macunun çilekli, limonlu, portakallı, naneli gibi farklı çeşitleri vardır.

Soru

Meyve suyuyla şekerli suyu karıştırarak özel bir içecek yapma işine ne denir?

Şerbetçilik

- Meyve suyuyla şekerli suyu karıştırarak "şerbet" adı verilen içeceği yapma işidir.
- Şerbetçiler, şerbeti "şerbet güğümü" ya da "tuluk" adı verilen özel kaplarda ve soğuk olarak satarlar.

Soru

Çeşitli tahılların öğütülerek un haline getirilmesi işine ne denir?

Değirmencilik

- Buğday, arpa, mısır ve benzeri tahılların parçalanıp eleklerden geçirilerek yani öğütülerek un haline getirilmesi işidir. Bu işin yapıldığı yerlere "değirmen" denir.
- Değirmenler insan yerine hayvan ya da su gücü gibi farklı bir güç kaynağından yararlanan ilk yerlerden biridir.

Soru

Tenekeleri keserek ve şekillendirerek çeşitli eşyalar yapma işine ne denir?

Kalaycılık

- Bakır kapların kalayla kaplanması işidir.
- Kalaycılar, kalaylanacak kabın ezik yerleri varsa bunları örs ve çekiç yardımıyla düzeltirler. Ardından kum ve kömür kullanarak kapları temizler, parlatır ve sonra kalayla kaplarlar.
- Kalaylanmamış bakır kaplarda pişirilen yemekler zehirlenmelere yol açabilir.

Soru

Tırpan, orak, çapa, kazma, balta, keser, çekiç, balyoz, nal, çivi yapma işine ne denir?

Demircilik

- Tarım işlerinde kullanılan tırpan, orak, çapa, kazma, balta, keser gibi çeşitli araç ve gereçleri yapma işidir. Demirciler ayrıca çekiç, balyoz, nal, çivi, kapı kilidi gibi pek çok şey yaparlar.
- Demirciler demiri, kızgın ateşte ısıtıp yumuşatırlar. Sonra "örs" adı verilen bir çelik parçasının üzerine koyup çekiçle döverek şekil verirler.

Soru

Pamuk ya da yün dolgu malzemesinin iki kumaş arasına yerleştirilip elde dikilmesiyle geniş bir örtü yapma işine ne denir?

Yorgancılık

- Yorgan dikme işidir.
- Yorgancılar, pamuk ya da yün gibi bir dolgu malzemesini iki kumaş arasına yerleştirirler. Sonra elde dikerek bunu yorgan haline getirirler.
- Yorgan dikilirken, üzerine çeşitli motifler de yapılabilir.

Soru

Baharatlı, tarçınlı, yumuşak ve yapışkan özel bir şekerleme yapma işine ne denir?

Eski Meslekler

Bakırcılık

Eski Meslekler

Çömlekçilik

Eski Meslekler

Basmacılık

Eski Meslekler

Arzuhalcilik

Eski Meslekler

Hallaçlık

Eski Meslekler

Sepetçilik

Eski Meslekler

Nalbantlık

Eski Meslekler

Urgancılık

Eski Meslekler

Çerçilik

Basmacılık

- Basmacılık, üzerine kabartma şekiller oyulmuş kalıpların boyaya batırılıp kumaşa bastırılarak kumaşın desenlendirilmesi işidir.
- Basmacılar, genellikle masa örtüsü, nevresim ve yazma gibi eşyaların üzerine desen yaparlar.
- Basmacılıkta kullanılan kalıplar genellikle ıhlamur ağacından yapılır.

Soru

Toprak ya da kili şekillendirip fırınlayarak eşya yapma işine ne denir?

Çömlekçilik

- Toprak ya da kili şekillendirip fırınlayarak eşya yapma işidir.
- Çömlekçiler çanak, çömlek, testi, sürahi, bardak, vazo, küp gibi çeşitli eşyalar yaparlar.
- Çömlekçilik ilk olarak MÖ 7000'li yıllarda ortaya çıkmış.

Soru

Bakırı işleyerek eşya yapma işine ne denir?

Bakırcılık

- Bakırı işleyerek eşya yapma işidir.
- Bakırcılar, bakırı işleyerek kazan, bakraç, mangal, ibrik, tencere, tava, sahan, tepsi gibi ev eşyaları yaparlar.

Soru

Bakır kapların özel bir maddeyle kaplanması işine ne denir?

Sepetçilik

- Bitkilerin saplarını ve ağaçların genç dallarını örerek eşya yapma işidir.
- Sepet yapımında genellikle mısır ve saz bitkilerinin sapları ve söğüt, kestane, fındık ağaçlarının genç dalları kullanılır.

Soru

Yünü ve pamuğu, yay ve tokmak gibi özel aletlerle kabartma işine ne denir?

Hallaçlık

- Yünü ve pamuğu, yay ve tokmak gibi özel aletlerle kabartma işidir.
- Hallaç tarafından kabartılan yün ve pamuk, yastık, yorgan, şilte yapımında kullanılır.
- Hallaçlara, işlerini yaparken yünü ve pamuğu bir yerden bir yere attıkları için "atımcı" da denir.

Soru

Mektup, dilekçe ve benzeri resmi yazıları bir başkası için yazma işine ne denir?

Arzuhalcilik

- Mektup, dilekçe ve benzeri resmi yazıları bir başkası için yazma işidir. Arzuhal sözcüğü "dilekçe" anlamına gelir.
- Arzuhalciler, çeşitli devlet kuruluşlarının yakınında, sokakta çalışırlar.
- 1700'lü yıllarda Osmanlı İmparatorluğu döneminde ortaya çıkmış bir meslektir.

Soru

Üzerine kabartma şekiller oyulmuş kalıpların boyaya batırılıp kumaşa bastırılarak kumaşın desenlendirilmesi işine ne denir?

Çerçilik

- Sokaklarda ve pazar yerlerinde dolaşarak ufak tefek eşyalar satma işidir.
- Çerçiler çorap, eldiven gibi giysiler; kumaş, makara, boncuk, iğne, dantel gibi malzemeler; çaydanlık, tava, cezve benzeri mutfak eşyaları ve plastik eşyalar satarlar.

Soru

Keten, kenevir, pamuk gibi bitkilerin liflerinden ince halat yapma işine ne denir?

Urgancılık

- Keten, kenevir, pamuk gibi bitkilerin liflerinden "urgan" adı verilen ince halat yapma işidir.
- Halı, kilim ve benzeri dokumaların üretiminde urgan kullanılır.

Soru

At, eşek, katır ve benzeri hayvanların tırnaklarına nal çakma işine ne denir?

Nalbantlık

- At, eşek, katır ve benzeri hayvanların tırnaklarına nal çakma işidir.
- Nalbantlar, nal çakarken "nal tokmağı" adı verilen tahta tokmaklar ve "nallama" adı verilen özel bir çekiç kullanırlar. Hayvanların tırnak bakımını da yaparlar.

Soru

Bitkilerin saplarını ve ağaçların genç dallarını örerek eşya yapma işine ne denir?

Eski Meslekler

Koşumculuk

Eski Meslekler

Sayacılık

Eski Meslekler

Keçecilik

Eski Meslekler

Semercilik

Eski Meslekler

Bacacılık

Eski Meslekler

Esansçılık

Eski Meslekler

Bileycilik

Eski Meslekler

Hattatlık

Eski Meslekler

Sedefkârlık

Keçecilik

- İslatılan koyun tüyü ya da keçi kılının çiğnenip dövülerek keçe adı verilen kalın bir kumaş haline getirilmesi işidir.
- Keçeciler, ürettikleri keçeden örtü, yaygı, çadır ve giysi yaparlar.

Soru

Deri ve kumaş parçalarını işleyerek ayakkabıların yumuşak üst kısmını yapma işine ne denir?

Sayacılık

- Deri ve kumaş parçalarını işleyerek ayakkabıların "saya" adı verilen yumuşak üst kısmını yapma işidir.
- Sayacılar, bir tasarımcı gibi çalışır ve kesilmiş kumaş ya da deri parçalarını farklı şekillerde birleştirerek sayayı yaparlar.

Soru

At, öküz ve benzeri hayvanların çeşitli araç ve aletlere bağlanmasında kullanılan kayış takımını yapma işine ne denir?

Koşumculuk

- At, öküz ve benzeri hayvanların araba, kağı gibi araçlara ya da saban, pulluk gibi aletlere bağlanmasında kullanılan kayış takımını yapma işidir.
- Koşumcular, atlar ve diğer büyükbaş hayvanlar için "yular" da yaparlar.

Soru

Sokaklarda ve pazar yerlerinde dolaşarak ufak tefek eşyalar satma işine ne denir?

Esansçılık

- Sokaklarda ve pazar yerlerinde dolaşarak "esans" adı verilen özel olarak hazırlanmış kokulu sıvıları satma işidir.
- Esansçılar, sattıkları esansları küçük şişeler içine koyarlar. Bu şişeleri de her tarafı cam bir kutunun içine yerleştirirler.

Soru

Bacaları temizleme ve bakımını yapma işine ne denir?

Bacacılık

- Bacaları temizleme ve bakımını yapma işidir.
- Bacacılar, baca temizliğini genellikle kış başlamadan önce yaparlar.
- Evlerin ve özellikle fırın ve benzeri işyerlerinin bacalarının düzenli olarak temizlenmesi yangın çıkma olasılığını azalttığı için çok önemlidir.

Soru

At, eşek, katır ve benzeri hayvanların sırtına yerleştirilen ve üzerine oturan aracı yapma işine ne denir?

Semercilik

- At, eşek, katır ve benzeri hayvanların sırtına yerleştirilen, yük bağlamak ve üzerine oturmak amacıyla kullanılan "semer" adı verilen aracı yapma işidir.
- Semerciler, semer yapımında genellikle ağaç, çuval ve saz kullanırlar.
- Semerciliğe "kürtüncülük" ya da "çulculuk" da denir.

Soru

Koyun tüyü ya da keçi kılının çeşitli işlemlerle kalın bir kumaş haline getirilmesi işine ne denir?

Sedefkârlık

- Midye ve istiridye gibi deniz hayvanlarının kabuklarından elde edilen değerli bir madde olan sedefle eşya ya da süsleme yapma işidir.
- Sedefkârlar, ahşap eşyaları sedefle süslerler. Ayrıca sedeften takı da yaparlar.

Soru

Güzel yazı yazma sanatına ne denir?

Hattatlık

- Güzel yazı yazma sanatıdır.
- Hattatlar, kamıştan yapılmış özel kalemler kullanırlar. Yazıyı özel bir kâğıt üzerine mürekkeple yazarlar.

Soru

Bıçak, makas gibi kesici aletlerin zımpara taşına sürtülerek keskinleştirilmesi işine ne denir?

Bileyicilik

- Bıçak, makas gibi kesici aletlerin zımpara taşına sürtülerek keskinleştirilmesi işidir.
- Bileyiciler, genellikle bileyi tezgâhlarıyla sokaklarda dolaşır.
- Bileyicilere "çarkçı" da denir.

Soru

Sokaklarda ve pazar yerlerinde dolaşarak özel olarak hazırlanmış kokulu sıvıları satma işine ne denir?